

Oude vuurtoren, 8 jaar

onderwerp

zegezicht met
vuurtoren

techniek

schilderen,
oliepastel

formaat

± 25 × 32 cm

Toelichting

In deze les en in de volgende twee lessen staat het begrip richting centraal. De compositie en daarmee de werking van een beeld wordt immers voor een groot deel bepaald door de richtingen die erop voorkomen. Veel horizontale lijnen maken een beeld rustig en statisch. Ook het formaat zelf heeft al een richting; we spreken niet voor niets van liggend of staand formaat. Beperken we de opbouw van een tekening tot horizontale en verticale elementen dan levert dat doorgaans een overzichtelijk en rustig beeld op. Het onderwerp moet dan natuurlijk ook wel rustig en stil zijn, wil het effect goed naar voren komen. Het formaat voor deze opdracht is uiteraard liggend (horizontaal). De techniek is minder van invloed, hoewel schilderen met een wat grotere kwast de voorkeur heeft. Het globale karakter van grofschilderen maakt het onmogelijk dat we ons verliezen in onnodige details.

Begeleiding

Zoals gewoonlijk werken we van grof naar fijn, van groot naar klein, van globaal naar gedifferentieerd. In de eerste fase van de les maken we allemaal de opzet. Met een brede kwast verdelen we het papier in drie horizontale banen: strand, water en lucht. Door zorgvuldig te mengen ontstaan er vlakken van mooie mengtinten, passend bij de sfeer van het onderwerp. Deze kan beschreven worden in een verhaal over een kind dat helemaal alleen is gaan wandelen op het grote stille strand. Niet omdat het mooi weer is, maar omdat het wil nadenken over iets wat gebeurd is. Het gaat kortom om de sfeer van stilte, verlatendheid, of misschien zelfs eenzaamheid. De grijs-groene kleuren van de zee, het grauwe zand en de sombere wolken passen hierbij. Aan de horizon is het verschil tussen water en lucht nauwelijks te zien. De tweede fase van de les begint pas als de schilderstukjes droog zijn. Eerst wordt, in het kort, nagegaan of de sfeer er al goed inzit. Kleuren niet te fel, te puur? Penseelstreken niet te chaotisch? Dan gaat het verhaal weer verder. Het dwalende kind komt bij een oude vuurtoren, die allang buiten werking is. Hij staat daar als een enorme kolos aan de waterkant. Met een fijner penseel of met oliepastel maken we nu groot op de voorgrond zo'n toren; hij steekt tot in de lucht. Heel klein, een eindje er vandaan, staat het kind. Nu wordt de tekening afgewerkt; in de lucht drijven enkele wolkenpartijen: vooraan (= hoog op het papier) heel groot, achter (= laag) veel kleiner. De toren is in horizontale ringen gestreept, bijv. rood-wit. De kleuren zijn dof, de verf is verweerd door de zeewind en de regen. De bespreking van de resultaten stellen we eventueel uit tot het moment dat ze vergeleken kunnen worden met die van les 5.

onderwerp

woestijnstad

techniek

schilderen,
sjabloneren
of collage

formaat

± 25 × 32 cm

Andere opdracht

Woestijnsteden bestaan vaak uit kubus-achtige, lage huizen, met gesloten witte muurvlakken, waarin slechts kleine raampjes zitten. Meestal zijn deze ramen voorzien van luiken.

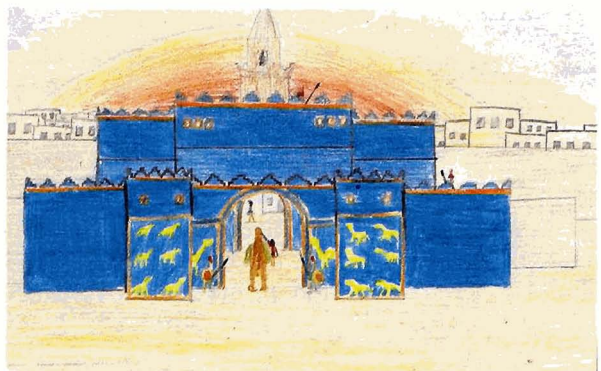
Op een afstand ligt zo'n witte stad, als een verzameling blokken te blinken in de zon.

Eromheen niets dan zand; erboven een wolkenloze strakblauwe lucht.

Enkele foto's van een dergelijke situatie of een suggestief verhaal zullen de kinderen in de juiste sfeer brengen om zo'n stil en rustig beeld van alleen horizontale en verticale richtingen weer te geven.

Woestijnstad, 7 jaar

Babylon, 9 jaar